

ДО
Председателя на
ПК за САНК на НАОА
проф. д-р Илия Гюдженев

ДОКЛАД

от проф. д-р Златоживка Здравкова - член на ПК за САНК

Относно: Следакредитационно наблюдение и контрол по прилагането на вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучението и на академичния състав в Нов български университет

I. Хронология на процедурата

1. Следакредитационното наблюдение и контрол по прилагането на вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучението и на академичния състав във висше училище е процедура, утвърдена с решение на Акредитационния съвет от 07.03.2013 г. (протокол № 5) на основание чл. 60 от Правилника за дейността на НАОА. Съгласно процедурата срокът за представяне на доклад по прилагането на вътрешната система при получена оценка 9,00 (девет) от институционалната акредитация на висшето училище е в края на четвъртата година от решението на Акредитационния съвет за неговата институционална акредитация. Четиригодишният период е завършил на 06.02.2017 г.

2. Нов български университет е получил обща оценка по критериите 9,00 (девет) с решение на Акредитационния съвет от 06.12.2012 г. (протокол № 26) при институционалната акредитация. Докладът по прилагането на вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучението и на академичния състав е приет от Академичния съвет на Нов български университет на 28.02.2017 г. (протокол № 6) и е представен от висшето училище пред НАОА на 09.03.2017 г. (вх. № 116).

II. Хронология на изграждане на системата

Нов български университет прилага Система за качество от създаването си. В следакредитационния период (2012 – 2016 г.) се прилагат последователно два нормативни документа: до м. октомври 2015 г. действа Наредба за осигуряване и управление на качеството в Нов български университет, приета през 2009 г.; в края на 2015 г. е приет нов, по-усъвършенстван вариант - Система за управление на качеството в Нов български университет.

Въведената във висшето училище Вътрешна система за оценяване и поддържане качеството на обучението и на академичния състав се актуализира периодично чрез усъвършенстване на вътрешнонормативната документация по качеството съобразно съществуващите държавни разпоредби и Методическите насоки, приети от Акредитационния съвет на 07.03.2013 г. (протокол № 5) и съответно актуализирани на 03.12.2015 г. (протокол № 27).

Оценяването на вътрешната система се базира на доклада на ректора на Нов български университет и приложенията към него, обсъдени и приети на заседание на Академичния съвет (протокол № 6 от 28.02.2017 г.). Докладът е структуриран съобразно новите критерии за САНК върху прилагането на вътрешната система по качеството във висшите училища, приети от Акредитационния съвет на НАОА на 20.10.2016 г.

III. Функциониране на системата:

Критерий 1. Публично оповестената политика на ВУ относно целите, функциите, структурата и съдържателните изисквания на вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучение и на академичния състав.

На Интернет страницата на Нов български университет – www.nbu.bg се откриват всички вътешнонормативни документи, важно място сред които заема Системата за управление на качеството. В доклада са изброени по-важните правилници и наредби, които са приложени като доказателствен материал.

Представените доказателства свидетелстват, че целите на системата по качеството съответстват на изискванията за конкретност, измеримост, публичност и отчетност в планираните времеви периоди.

В следакредитационния период в Нов български университет е изградена структура по усъвършенстваната вътрешна система по качеството на ниво университет и факултети. Изградена е Комисия по качеството и Център за качество и оценяване. Елементи от структурата са Академичният и факултетните съвети, департаментите и програмните съвети, както и Настоятелството на Нов български университет.

Поддържането на академична почтеност, непримиримост към академични измами и дискриминация във всякакви форми е предвидено в нормативните документи и е част от дейността на Комисиите за развитие на академичния състав и тази по качеството. Тематиката е включена в Етичния кодекс и Правилника за устройството и дейността на Нов български университет.

През следакредитационния период са проведени повече от 50 целеви обучения на преподаватели по функционирането на Системата по качеството, в които има повече от 500 преподавателски участия.

Периодично обучение се извършва многократно и за административния персонал по отношение специфичното административно обслужване в рамките на вътрешната система по качеството (с участието на повече от 150 служители).

Доказателства по спазването на Критерий 1:

- Доклад на ректора на НБУ;
- Нормативни документи на НБУ – Правилници, стратегии, наредби и др. (Приложения № 1 - № 11);
- Справки от Центъра за кариерно развитие и обучителни ресурси в НБУ и списъци с присъствалите в обученията (Приложение № 12-3).

Оценка:

Представените данни доказват спазването на Критерий 1.

Критерий 2. Поддържане и актуализиране на учебната документация като гаранция за качествено обучение с отчитане спецификата на регулираните специалности.

Нов български университет поддържа своята учебна документация според изискванията на учебния процес във висшето училище с цел добрата подготовка на студентите. Според доклада на ректора при изготвянето на учебните планове, програми, разписи и т.нат. и при тяхната актуализация се търси мнението на студентите. Периодично се организират анкети с тях за изследване тяхната удовлетвореност от учебния процес и документацията. Мнението на студентите в тази посока се изразява и от техните представители, участващи във факултетните съвети, конференцията на висшето училище, Студентския и Академичния съвети и др. форуми, където се обсъжда актуализираната учебна документация. В тези обсъждания са участвали и представители на потребителски организации.

В Системата за управление на качеството са публикувани стандарти за учебна документация (учебни планове, програми и др.). Своевременно са предприемани мерки за подобряване качеството на обучението, съобразени с анкетните проучвания сред студенти и работодатели. Студентите се насърчават да участват в актуализацията на учебната документация и вътрешнонормативните актове, обхващащи „жизнения цикъл“ на студента.

Няма информация какви мерки и действия са предприети в Нов български университет за кариерното развитие на преподавателския състав с оглед усъвършенстване качеството на обучението.

Доказателства по спазването на Критерий 2:

- Доклад на ректора на НБУ;
- Осъществяване на външен мониторинг върху качеството на обучението във висшето училище (Приложение № 10);
- Анкетни карти за проучване качеството на обучение (Приложение № 12).

Оценка:

Представените данни доказват частичното спазване на Критерий 2.

Критерий 3. Осигуряване качествено обучение за студентите във ВУ в следакредитационния период.

В доклада подробно са описани начините на стимулиране мотивацията на студентите и докторантите във висшето училище при провеждането на учебния процес, за участие в проекти и инициативи, чрез подпомагане тяхното разработване, реализация и популяризиране. Посочено е, че това става основно със стипендии от университетски фондове, международни програми и договори с външни организации.

В учебния процес се използват активните методи и нови информационни технологии, подробно изредени в доклада.

Наредбата за студентите в Нов български университет предвижда разглеждане на студентски искания за усъвършенстване качеството на учебния процес от Директора на Програмния съвет, деканите, Директора на Централна студентска администрация, Ректора и Председателя на Настоятелството на НБУ.

В Наредбата за учебния процес са публикувани критериите и формите за оценяване знанията и уменията на студентите, което се намира на университетския сайт.

Възможността за натрупване и трансфер на кредити позволява студентите да участват във вътрешна и външна мобилност. В разглеждания период няма осъществена вътрешна такава. В доклада е описана технологията за определяне на кредитите, включително и кога се признава престоят на обучение в чужд университет. Има изградена Еразъм комисия и са създадени условия за изходяща мобилност на студенти и докторанти по международни програми с цел обучение или практика, което е огласено на университетския сайт.

В изследвания период има сключени над 230 споразумения с чуждестранни университети, а 221 студенти са участвали в изходяща мобилност, като по години ситуацията е следната: през 2012/13 г. - 29; за 2013/14 г. - 46; през 2014/15 г. – 44; за 2015/16 г. - 57, а само за есенния семестър на 2016/17 г. - 44 студенти. Това представлява положителна тенденция с нарастване броя на студентите в изходяща мобилност. Осъществена е и входяща мобилност от 179 чуждестранни студенти, при която също има нарастване.

Доказателства по спазването на Критерий 3:

- Доклад на ректора на НБУ;
- Процедури Еразмус (Приложение № 18);

- Еразмус мобилности (Приложение № 19).

Оценка:

Представените данни доказват спазването на Критерий 3.

Критерий 4. Поддържане, актуализиране и прилагане на нормативната база, обхващаща всички етапи на „жизнения цикъл“ на студента и докторанта.

В Нов български университет има утвърдени правилници за оценяване и контрол на системата за качеството на обучението, за административно обслужване на студенти и докторанти, за участието им в научноизследователската (художествено-творческата) дейност, за дейността на библиотечно-информационния център, за правата и задълженията на студентите и докторантите, за дейността на кариерния център, реализацията на завършилите студенти и докторанти и т.н. Всички те обхващат отделните етапи от „жизнения цикъл“ на студентите и докторантите.

Доказателства по спазването на Критерий 4:

- Доклад на ректора на НБУ;
- Вътрешнонормативни документи (Приложения № 1 - № 9; № 21 и др.).

Оценка:

Представените данни доказват спазването на Критерий 4.

Критерий 5. Развитие на академичния състав и научноизследователската (художествено-творческата), иновационната и публикационната дейност в периода след акредитацията на ВУ.

Численият състав на преподавателите в Нов български университет в следакредитационния период е както следва:

- През 2012 г. нехабилитирани преподаватели – 271, хабилизирани – 232 (82 професори и 150 доценти) и общо - 503;
- През 2016 г. нехабилитирани преподаватели – 259, хабилизирани – 229 (84 професори и 145 доценти) и общо – 488.

Средната възраст на целия преподавателски състав се променя, както следва:

- През 2012 г. нехабилитирани преподаватели около 42 години, хабилизирани около 64 години, и общо средно 50 години ;
- През 2016 г. нехабилитирани преподаватели около 44 години, хабилизирани около 64 години, и общо средно 51 години.

Научноизследователската, проектната и творческата дейност в Нов български университет е регламентирана в редица нормативни документи. Работата по проекти за периода 2012-2016 г. се извършва по различни фондове като: Централен фонд за стратегическо развитие на НБУ, Фонд „Учебни програми“ към НБУ и др. Участниците в национални и международни научноизследователски проекти на обща стойност над 17 500 000 лв. са: 104 преподаватели, 28 докторанти и 59 студенти.

Художествено-творческата дейност на академичния състав в Нов български университет за периода се изразява в общо 2851 изяви (концерти, представления, изложби и др.), от които 101 международни. Обобщените данни по години за следакредитационния период за публикационната дейност са следните: 98 монографии; 5218 студии, статии, доклади и 510 публикации в реферирани/индексирани издания.

Редът за назначаване и освобождаване на работещите в Нов български университет, редът за оценяване и атестация на тяхната работа е отразен в публично оповестени вътрешнонормативни документи. Атестирането на преподавателския състав се извършва в две направления: за допълнителна заетост и дългосрочно атестиране. Посочва се, че и двата вида атестиране е обвързано с приноси към качеството на обучението, **но конкретни доказателства и примери за това не са представени.**

Няма конкретни данни и за действително извършено атестиране през отчетния период.

В университета са създадени добри условия за изходяща преподавателска мобилност по международни програми. В отчетния период са осъществени общо 90 изходящи мобилности (74 – с цел преподаване и 16 – с цел обучение).

Доказателства по спазването на Критерий 5:

- Доклад на ректора на НБУ;
- Проекти (Приложение № 24);
- Еразмус мобилност (Приложение № 19) и др.

Оценка:

Представените данни доказват частичното спазване на Критерий 5.

Критерий 6. Финансова осигуреност на обучението и на преподавателската дейност; наличие на ресурси за подпомагане на студентите в техния образователен процес.

Ежегодно Нов български университет има постъпления от студентски, докторантски и административни такси средно от около 28 млн. лв., към които се прибавят дарения (общо за периода над 143 000 лв.), собствени приходи (за периода около 3 500 000 лв.) и постъпления от национални и международни научноизследователски проекти (общо за периода над 17 500 000 лв.). Това осигурява обучението на студенти и докторанти, финансовата издръжка на преподавателите, научните изследвания, студентската и университетската дейност.

Годишно от средствата на висшето училище за дейността на студентската популация, в т.ч. Студентския съвет, се заделят около 62 000 лв.

Нов български университет няма финансови задължения към външни организации.

Елемент от финансовата осигуреност на обучението е използваната учебна база. Висшето училище разполага със собствен университетски комплекс с обща площ над 26 500 м², два учебни корпуса, Център по изкуства, Университетски театър, Музей, Галерия, Спортна база и Студентски спортен клуб. Библиотеката, университетският архив и книжарница са обединени в Център за книгата, открит през 2016 г. Има закупени няколко имота за общежития и спортна база. Университетът разполага и с почивна база в Созопол.

В момента се изгражда нов четириетажен корпус с кинозалон, радио-телевизионен център, лаборатории по изкуствата и масмедиите и библиотека. Висшето училище ползва под наем сгради в различни части на София за обучение.

В доклада са дадени подробности в табличен вид за динамиката през годините на броя учебни зали, лаборатории, работни места, обща площ и т.н. Обобщено може да се каже, че спрямо началото на следакредитационния период до момента има увеличение с 13 лаборатории с нужното обзавеждане и 139 работни места в тях; с 39 зали и 649 места и със 144 м² лабораторната площ. Има спортна база, книжарници, копирни центрове.

Компютърната осигуреност има следните измерения:

- Общ брой компютри: за 2012 г. – 440; за 2016 г. – 1160 бр.;
- Площ компютърни зали: за 2012 г. – 983 м²; за 2016 г. - 1313 м².

Нов български университет разполага с библиотека в осем зони с 252 читателски места, със 140 867 библиотечни единици, 125 163 от които на хартиен носител, а 15 704 са електронни. Има и 3 броя четци за електронни книги.

В доклада е посочено, че университетът е осигурил информираност и достъп до ресурсите на обучение на студентите със специални образователни потребности, както и на чуждестранните студенти.

Доказателства по спазването на Критерий 6:

- Доклад на ректора на НБУ;
- Материална база (Приложение № 25);
- Библиотека (Приложение № 21) и др.

Оценка:

Представените данни доказват спазването на Критерий 6.

Критерий 7. Събиране, анализиране и управление на информацията.

Нов български университет разполага с Интегрирана информационна система (ИИС), включваща документацията за „жизнения цикъл“ на студентите, което позволява преподаватели, администратори и студенти да я ползват онлайн.

В Центъра за качество и оценяване (ЦКО) се съхраняват кандидатстудентските работи, както и резултатите от кандидатстудентските, студентските и други анкетни проучвания с обобщените резултати от тях.

Запазват се анкетните листове и обобщените резултати от одити и анкетни проучвания на студентското мнение относно удовлетвореността им от учебния процес, резултатите от които се анализират в Центъра за качество и оценяване. Анкетни проучвания онлайн се предприемат и с работодатели с оглед удовлетвореността им от подготвеността на студентите и препоръките им за усъвършенстване на учебния процес. От опита да се анкетира над 450 работодателски организации през разглеждания период са се отзовали чрез попълване на анкетните листове онлайн 95 души. Анкетирани са и 331 алумни с оглед тяхната професионална реализация. В доклада подробно е описан целият процес.

Доказателства по спазването на Критерий 7:

- Доклад на ректора на НБУ;
- Резултати от анкетни проучвания (Приложения № 26, № 27, № 44) и др.

Оценка:

Представените данни доказват спазването на Критерий 7.

Критерий 8. Оповестяване дейността и успехите на ВУ.

Всички дейности на Нов български университет системно се оповестяват на университетските сайтове, за да има информация за обществеността. По същия начин са публикувани и вътрешнонормативните документи, рекламни материали за кандидат-студенти, учебни материали по бакалавърски, магистърски и докторски програми за студентите и докторантите, годишни отчетни доклади, студентски изяви, образователни и научни постижения на университета и т.н. С цялата тази информация е натоварен отдел „Информационна дейност“ и „Връзки с обществеността“.

Доказателства по спазването на Критерий 8:

- Доклад на ректора на НБУ.

Оценка:

Представените данни доказват спазването на Критерий 8.

Критерий 9. Проведени вътрешни одити на вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучение и на академичния състав на ВУ.

През 2012 г. с ректорска заповед е организирано обучение за подготовка на екип вътрешни одитори. През следващите години са провеждани нови обучения с различна тематика, подробно описана в доклада на ректора на Нов български университет. Там е посочено, че се обмислят възможностите за включване на представители на студентите и работодателските организации в екипите вътрешни одитори.

Ежегодно през есента се провеждат вътрешни одити, при които се проверява качеството на учебния процес, учебната документация, материалната база и т.н. За външни одити в доклада са представени сертификациите и ресертификациите по ISO 9001:2008 от Bureau Veritas.

При вътрешните одити не са отбелязани никакви несъответствия и поради това няма предвидени и коригиращи мерки. В доклада се казва, че учебната документация редовно се актуализира. От външните одити единствено през 2012 г. е установено някакво несъответствие, след което са предприети коригиращи действия, отразени и на сайта на университета.

Доказателства по спазването на Критерий 9:

- Доклад на ректора на НБУ;
- Одити (Приложение № 41);
- Външен мониторинг (Приложение № 42).

Оценка:

Представените данни доказват спазването на Критерий 9.

Критерий 10. Осъществяване на външен мониторинг върху качеството на обучението във ВУ.

Нов български университет поддържа тесни контакти с работодателите като организира с тяхно участие различни научни форуми и проекти, подробно изложени в доклада; включва потребители на кадри в ръководните органи на университета; сключва рамкови договори за провеждане на студентски стажове. Според доклада по този начин се осъществява външен мониторинг върху дейността на висшето училище.

В тази връзка се провеждат и анкетни проучвания сред работодателите за оценка съответствието между търсените професионални компетенции от бизнеса и подготовеността на възпитаниците на университета; мнението на фирмите по отношение съдържанието на учебните планове и програми, както и количеството на практическите занимания. На базата на това са въведени нови учебни дисциплини, а други са актуализирани. В доклада се откриват подробности в тази насока.

Своеобразен външен мониторинг се осъществява и от гостуващите преподаватели и студенти по линията на входяща мобилност по програмата „Еразъм+“. За периода 2012-2016 г. във висшето училище са обучавани по един семестър над 170 студенти от чуждестранни университети. С цел преподаване са били приети 69 чуждестранни преподаватели и двама за обучение.

Доказателства по спазването на Критерий 10:

- Доклад на ректора на НБУ;
- Анкетните проучвания на ВУ сред работодатели (Приложение № 27);
- Външен мониторинг (Приложение № 42);
- Еразмус мобилности на студенти и преподаватели от чуждестранни висши училища в НБУ (Приложения № 19-3 и № 19-5).

Оценка:

Представените данни доказват спазването на Критерий 10.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ПК за САНК:

1. Представените данни от Нов български университет относно прилагането на вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучението и на академичния състав доказват спазването на критерии № 1, № 3, № 4, № 6, № 7, № 8, № 9 и № 10 и доказват частичното спазване на критерии № 2 и № 5.

2. Нов български университет да осигури спазването на критерии № 2 и № 5 до следващата акредитация.

- Критерий № 2: „Поддържане и актуализиране на учебната документация като гаранция за качествено обучение с отчитане спецификата на регулираните специалности“.

- Критерий № 5: „Развитие на академичния състав и научноизследователската (художествено-творческата), иновационната и публикационната дейност в периода след акредитацията на ВУ“.

Докладчик:

(проф. д-р Златоживка Здравкова)

На заседание от 06.04.2017 г. (протокол № 10) ПК за САНК прие доклада на наблюдаващия процедурата по САНК проф. д-р Златоживка Здравкова и реши:

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ПК за САНК:

1. Представените данни от Нов български университет относно прилагането на вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучението и на академичния състав доказват спазването на критерии № 1, № 3, № 4, № 6, № 7, № 8, № 9 и № 10 и доказват частичното спазване на критерии № 2 и № 5.

2. Нов български университет да осигури спазването на критерии № 2 и № 5 до следващата акредитация.

- Критерий № 2: „Поддържане и актуализиране на учебната документация като гаранция за качествено обучение с отчитане спецификата на регулираните специалности“.

- Критерий № 5: „Развитие на академичния състав и научноизследователската (художествено-творческата), иновационната и публикационната дейност в периода след акредитацията на ВУ“.

ПРОЕКТ ЗА РЕШЕНИЕ НА АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ:

1. Утвърждава доклада на ПК за САНК относно следакредитационно наблюдение и контрол по прилагането на вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучението и на академичния състав в Нов български университет.

2. Акредитационният съвет констатира, че представените данни от Нов български университет относно прилагането на вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучението и на академичния състав доказват спазването на критерии № 1, № 3, № 4, № 6, № 7, № 8, № 9 и № 10 и доказват частичното спазване на критерии № 2 и № 5.

3. Нов български университет да осигури спазването на критерии № 2 и № 5 до следващата акредитация.

- Критерий № 2: „Поддържане и актуализиране на учебната документация като гаранция за качествено обучение с отчитане спецификата на регулираните специалности“.

- Критерий № 5: „Развитие на академичния състав и научноизследователската (художествено-творческата), иновационната и публикационната дейност в периода след акредитацията на ВУ“.

Председател на ПК за САНК:
(проф. д-р Илия Гюдженев)

Съгласуван със зам.-председателя
на НАОА по САНК:
(доц. д-р Станка Величкова)